

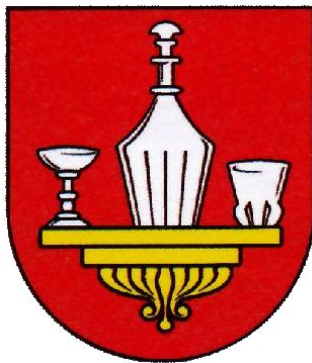
ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

UTEKÁČ

ZÁVÄZNÁ ČASŤ
NÁVRH REGULATÍVOV
ÚZEMNÉHO ROZVOJA OBCE

NÁVRH

© október 2017

Obstarávateľ:

Obec Utekáč

Okres:

Poltár

Kraj:

Banskobystrický

Spracovateľ:

Architektonické štúdio Atrium

Mlynská 27, 040 01 Košice

tel.: 055/ 62 315 87

e-mail: architekti@atriumstudio.sk

www.UzemnePlany.sk

Hlavný riešiteľ:

Ing. arch. Dušan Burák, CSc.

Zodpovední riešitelia:

Ing. Marek Dubiel

Mgr. Milan Barlog

Ing. Ladislav Pažák

Ing. Milan Kolesár

Ing. Michal Burák

Ing. arch. Marek Bakalár

Odborne spôsobilá osoba na obstaranie ÚPD:

Ing. arch. Jozef Macko – reg.č. 328

Schvaľovacia doložka – Územný plán obce Utekáč

SCHVAĽOVACÍ ORGÁN: **OBEČNÉ ZASTUPITEĽSTVO UTEKÁČ**

ČÍSLO UZNESENIA POTVRDZUJÚCEHO JEHO PLATNOSŤ:

ZÁVÄZNÁ ČASŤ VYHLÁSENÁ VZN A SCHVÁLENÁ

UZNESENÍM OZ Č.:

DÁTUM SCHVÁLENIA:

MIROSLAV BARUTIAK

STAROSTA OBCE

UTEKÁČ

PEČIATKA

Obsah

1. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia	5
1.1 Význam a funkcia obce a jej katastrálneho územia	5
1.3 Zásady urbanistickej kompozície	5
2. Určenie prípustných, obmedzujúcich a vylučujúcich podmienok využitia plôch, intenzity ich využitia	6
3. Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia	8
4. Zásady a regulatívy verejného dopravného a technického vybavenia územia	8
4.1 Zásady koncepcie rozvoja dopravy	8
4.2 Zásady koncepcie zásobovania pitnou vodou, odkanalizovania a čistenia odpadových vôd a odvedenia povrchovej vody	9
4.3 Zásady koncepcie zásobovania elektrickou energiou a telekomunikácie	10
4.4 Zásady zásobovania teplom a zemným plynom	10
5. Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrne – historických hodnôt, pre ochranu a využívanie prírodných zdrojov, pre ochranu prírody a tvorbu krajiny, pre vytváranie a udržiavanie ekologickej stability, vrátane plôch zelene	10
6. Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie	11
7. Vymedzenie zastavaného územia obce	13
8. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území	13
8.1 Ochranné pásma	13
8.2 Ochranné pásma zariadení technickej infraštruktúry	13
8.3 Chránené územia– funkčné obmedzenie v zmysle prísl. zákonných ustanovení	13
9. Plochy na verejnoprospešné stavby a na vykonanie asanácie	14
10. Určenie území pre ktoré je potrebné obstarat' územný plán zóny a plochy pre delenie a sceľovanie pozemkov	14
11. Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových a dobývacích priestorov	14
12. Zoznam verejnoprospešných stavieb	14
12.1 Verejnoprospešné stavby vyplývajúce z ÚPN-VÚC Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov:	14
12.2 Verejnoprospešné stavby vyplývajúce z ÚPN-O Utekáč:	14
13. Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb	14

Zoznam skratiek:

- BBSK – Banskobystrický samosprávny kraj
- BBK - Banskobystrický kraj
- BD - bytový dom
- CO - civilná ochrana
- CHVO – chránená vodohospodárska oblasť
- CR - cestovný ruch
- ČOV – čistiareň odpadových vôd
- HaZZ – hasičský a záchranný zbor
- LHC - lesný hospodársky celok
- LP - lesná pozemky
- KO - komunálny odpad
- k.ú. - katastrálne územie
- MVE – malá vodná elektrárňa
- m.č. – miestna časť
- NKP – národná kultúrna pamiatka
- OcÚ - obecný úrad
- OP - ochranné pásmo
- PP - poľnohospodárska pôda
- PD - poľnohospodárske družstvo
- POH - program odpadového hospodárstva
- RD - rodinný dom
- PAD – pravidelná autobusová doprava
- TS - trafostanica
- ÚPD – územnoplánovacia dokumentácia
- ÚPN-O - územný plán obce
- VÚC - veľký územný celok
- VN – vysoké napätie elektrické
- VPS - verejnoprospešné stavby
- VZN – všeobecne záväzné nariadenie
- ZaD - zmeny a doplnky
- ZUŠ - základná umelecká škola

1. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia

1.1 Význam a funkcia obce a jej katastrálneho územia

Utekáč rozvíjať ako samostatnú, administratívne–správnu obec, ktorá je súčasťou okresu Poltár a mikroregiónu Sinec – Kokavsko a MAS Malohont Hrachovo, ktorého prirodzeným spoločenským, hospodárskym a dopravným centrom je Kokava nad Rimavicou.

Priestorové a funkčné usporiadanie obce usmerňovať v súlade s ÚPN-O Utekáč a ÚPN – VÚC BBSK, v znení jeho neskorších ZbD.

V plnom rozsahu zachovať a zveľaďovať funkcie v k.ú. obce:

vodohospodárske - zdroje pitnej vody v CHVO Horného Ipľa, Rimavice a Slatiny a OP II°,

prírodoochranné - biokoridory a centrá ekologickej stability nadregionál. a regionálneho významu,

rekreačno –oddychové - k.ú. obce rozvíjať ako súčasť rekreačného územného celku – Gemer, II.

kategórie a podoblasti – Klenovskej, II. kat., regionálneho a nadregionálneho významu,

- živú laznickú krajinu, spolu s miestnymi časťami rozvíjať pre individuálny a organizovaný CR,

- obec, m.č., lazy a základne CR. spojiť s Kokavou do aglomerácie CR

Kokavsko s ťažiskom v rekr. lokalite Lénia – Háj,

- aglomeráciu CR orientovať na celoročný CR – pešia a cykloturistika, zimné športy, poľovníctvo, rybolov, zbieranie lesných plodov a bilíniek, chalupárenie, chatárenie, vlastiveda, lesoturistika a priemyselná turistika a pod.

priemyselné – rozvíjať sklársku, spracovateľskú a drevospracujúcu výrobu,

ostatné - zachovanie a rozvoj siete značkových turistických a cykloturistických trás,

- uchovať vysoko rozvinuté lesohospodárstvo, chov losov a rýb.

1.2 Koncepcia usporiadania funkčných plôch a organizácia územia

Územie obce členiť na tieto priestorové jednotky:

Obec – v rámci základnej funkčnej, priestorovej a prevádzkovej štruktúry:

- posilniť funkciu komplexného sídla vo sfére bývania, lesohospodárstva, priemyselnej výroby, občianskeho vybavenia a rekreácie,
- rešpektovať plochy výrobných areálov v súčasnom rozsahu,
- vyššie spoločenské funkcie lokalizovať do centra obce a vytvoriť podmienky na jeho revitalizáciu,
- odstrániť potvrdenú environmentálnu záťaž – bývalé sklárne Clara,
- rešpektovať pamiatkové hodnoty obce a ich širšie krajinné začlenenie,
- optimalizovať všetky rozvojové plochy vo vzťahu k ochrane prírody.

M.č. Salajka, Drahová a Havrilovo - posilniť funkciu laznického bývania, chalupárenia a turizmu,

- vyčleniť zhromažďovací priestor pre evakuačné strediská počas vyhlásenia evakuácie obce pri vzniku mimoriadnej udalosti,
- vedľa neho a rybníka zriadiť verejný športovo – oddychové areály.

Laznícke osídlenie a lesno – lúčna krajina - voľné, laznícke a krajinárske osídlenie v Ďurkovke,

Dlhej Lúke, Cisárskom, Baníku, Krahulčove, Nad Rimave a Jaseninke zachovať a rozvíjať chalupárenie a turizmus,

- plniť prírodu a vodoochrannú úlohu a spolu so sieťou turistických trás (pešie, cyklistické, lyžiarske, trasy pre jazdu koní a záprahov) sprístupňovať atraktívne krajinné prostredie.

Záhradkárska osada – zachovať bez možnosti rozvoja.

1.3 Zásady urbanistickej kompozície

Hmotovo-priestorovú štruktúru rozvíjať zo snahou o čo najcitlivejšie zakomponovanie nových funkcií do dlhoročne sa vyvíjajúcej zástavby obce a m.č., ako aj krajinného prostredia na novej kvalitatívnej úrovni. Osobitne dôležitým je priestor hlavnej ulice a križovatiek na nej. Odvážnejšiu kompozíciu i merítko zástavby uplatniť v plánovanom priemyselnom parku.

Zdôrazniť kompozičné a priestorové väzby obce na krajinu – výškové akcenty, vjazdy do obce, vyhlídkové body, aleje a pod

Za účelom skvalitnenia obytných a rekreačných podmienok je potrebné doplniť katastr. územie o prvky drobnej architektúry (zastávky autobusov, lavičky, verejné osvetlenie, odpadkové koše, studničky, altánky, posilňovne a pod).

2. Určenie prípustných, obmedzujúcich a vylučujúcich podmienok využitia plôch, intenzity ich využitia

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov funkčného využívania územia. Určujúcou je hlavná funkcia podľa potreby špecifikovaná súborom doplnkového funkčného využitia a negatívne vymedzená taxatívnym vymenovaním neprípustných funkcií. Vid' výkres č.1, 4.

PLOCHY POZEMKOV RODINNÝCH DOMOV V ZASTAVANOM ÚZEMÍ A V ROZPTYLE - LAZY - koeficient zastavania pozemku do 0,2; max. nadzemná podlažnosť - 1 NP + podkrovie; stavebná čiara je min. 5 m od oplotenia

a/ územie slúži:

- výlučne pre bývanie

b/ na území je prípustné umiestňovať:

- rodinné domy vo voľnej zástavbe s pomocnými objektmi domového príslušenstva
- na lazoch hospodárske funkcie a turizmus

c/ výnimočne sú prípustné:

- funkcie individuálnej chalupníckej rekreácie v nevyužívaných a opustených domoch

d/ zakázané sú:

- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

PLOCHY POZEMKOV BYTOVÝCH DOMOV – jestvujúce plochy bývania, na ktorých nie je výstavba nových BD povolená - plochy v dotyku s jestv. bytovými domami sú určené pre skvalitnenie bývania a doplnenie parkovísk – koeficient intenzifikovania pozemku do 0,4; možnosť nadstavby

a/ územie slúži:

- výlučne pre bývanie a doplnkovo pre rekreačné využitie,

b/ na území je prípustné umiestňovať:

- pomocné objekty domového príslušenstva a doplnkové športovo – rekreačné zariadenia,

c/ výnimočne sú prípustné:

- zariadenia pre maloobchod, osobné služby, verejné stravovanie a záujmovú činnosť,
- sociálne, zdravotné zariadenia,
- ubytovanie pre starších ľudí,
- jednotlivé nerušiace zariadenia živností a služieb,

d/ zakázané sú:

- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

PLOCHY POZEMKOV OBČIANSKEHO VYBAVENIA

a/ územie slúži:

- pre umiestnenie zariadení občianskej vybavenosti verejného charakteru, obecného až nadobecného významu s upresnením podľa konkrétneho urbanistického návrhu

b/ na území je prípustné umiestniť:

- zariadenia maloobchodu, verejných služieb a verejného stravovania
- zariadenia sociálnej starostlivosti, školstva a zdravotníctva
- zariadenia kultúry a verejnej administratívy
- byty pohotovostné, služobné a byty majiteľov zariadení
- garáže a parkoviská, slúžiace pre majiteľov a návštevníkov zariadení
- športové a rekreačné zariadenia, ak súvisia s hlavnou funkciou územia

c/ výnimočne sú prípustné:

- administratívne budovy
- doplnkové zariadenia maloobchodu a osobných služieb

d/ zakázané sú:

- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

PLOCHY POZEMKOV ŠPORTU a ODDYCHU

a/ územie slúži:

- najmä pre športovú a rekreačnú činnosť

- b/ na území je prípustné umiestniť:
- športové objekty a zariadenia
 - objekty pre doplnkovú športovú vybavenosť
 - doplňujúcu servisnú vybavenosť charakteru rekreačných služieb
- c/ výnimočne sú prípustné:
- žiadne objekty
- d/ zakázané sú:
- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

PLOCHY POZEMKOV ZÁHRADKÁRSKÝCH CHÁT - jestv. osada

- a/ územie slúži:
- pre individuálnu rekreáciu v záhradkárskych objektoch, prevažne návštevníkom
- b/ na území je prípustné umiestniť:
- doplnkovú športovú vybavenosť
 - technické objekty, slúžiace rekreačnej vybavenosti
- d/ zakázané sú:
- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

PLOCHY POZEMKOV VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA

- a/ územie slúži:
- pre technické zariadenia slúžiace verejnosti – elektrické, vodovodné, kanalizačné, plynárenské
- b/ na území je prípustné umiestniť:
- ďalšie technické objekty, slúžiace hlavnej činnosti
- c/ zakázané sú:
- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

PLOCHY POZEMKOV CINTORÍNŮV

- a/ územie slúži:
- pre verejné pochovávanie, rozjímanie a organizovanie rozlúčkových obradov
- b/ na území je prípustné umiestniť:
- odpadový kontajner a iné objekty, slúžiace hlavnej činnosti
- c/ zakázané sú:
- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

PLOCHY POZEMKOV VEREJNEJ ZELENÉ

- a/ územie slúži:
- pre výsadbu tráv a ozdobných drevín
- b/ na území je prípustné umiestniť:
- stĺpy verejného osvetlenia, lavičiek, odpadových košov, info tabúl
- c/ zakázané sú:
- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

PLOCHY POZEMKOV IZOLAČNEJ ZELENÉ

- a/ územie slúži:
- pre výsadbu vzrastlej zelene slúžiacej pre akustickú, exhalačnú a optickú izoláciu,
- b/ na území je prípustné umiestniť:
- drobné objekty verejného technického vybavenia,
- c/ zakázané sú:
- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

PLOCHY POZEMKOV RYBOCHOVNÉHO HOSPODÁRSTVA A ZVERNICE

- a/ územie slúži:
- pre chov rýb a losov
- b/ na území je prípustné umiestniť:
- doplnkovú vybavenosť na báze rybárskej turistiky a agroturistiky
 - technické objekty slúžiace chovu
- d/ zakázané sú:
- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

PLOCHY POZEMKOV PRIEMYSELNEJ VÝROBY, SKLADOV A VÝROBNÝCH SLUŽIEB

- koeficient zastavania pozemku do 0,5; max. podlažnosť – 2 NP (7 m)

a/ územie slúži:

- pre koncentrované umiestnenie priemyselných, skúšobných a skladových prevádzok a služieb s vysokou intenzitou prac. príležitostí a nízkou intenzitou autodopravy

b/ na území je prípustné umiestniť:

- technické objekty slúžiace hlavnej funkcii

c/ zakázané sú:

- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

PLOCHA POZEMKU KOMPOSTOVISKA A ZBERNÉHO DVORA

a/ územie slúži:

- pre zber a triedenie komunálneho odpadu a kompostovanie biologicky rozložiteľného odpadu,

b/ na území je prípustné umiestniť:

- technické objekty slúžiace hlavnej funkcii,

c/ zakázané sú:

- ostatné vyššie neuvedené funkcie.

Upozornenie pre všetky funkčné plochy:

Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

3. Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia

V jestvujúcich objektoch vytvoriť podmienky pre aktuálne požiadavky obce.

Nové potreby občianskeho vybavenia realizovať v účelových a polyfunkčných objektoch v centre, na hlavnej ulici, v kaštieli – múzeum a vývarovňu s klubom dôchodcov, v ubytovni - dom soc. starostlivosti a v býv. administratívnej budove sklárni – polyfunkciu turist. ubytovne, administratívy a výrobných služieb. V Salajke zriadiť zhromaždisko CO - zhromažďovací priestor pre evakuačné strediská počas vyhlásenia evakuácie obce pri vzniku mimoriadnej udalosti a spoločne s Drahovou vytvoriť športovo oddychovú zónu pozdĺž Rimavice. V k.ú. obnoviť lyžiarske vleky a zjazdovky – Nad Rimava a Klopárovo.

Pre potreby Utekáča rozšíriť plochu cintorína v Salajke.

Zobrazenie vo výkrese č. 1 a 4.

4. Zásady a regulatívy verejného dopravného a technického vybavenia územia

4.1 Zásady koncepcie rozvoja dopravy

Pre zabezpečenie rozvoja dopravy a dopravných vzťahov je potrebné:

- Na ceste III/2724 v obci realizovať rekonštrukciu a prestavbu šírkového usporiadania na kategóriu MZ 7,5/50. Vzhľadom na nedostatočnú šírku uličného priestoru najmä v samotnej obci Utekáč - šírka vozovky 6,5 m s 2 jazdným pruhom 3,25 m a obojstranným bezpečnostným pásom oproti pevnej prekážke šírky 0,5 m,
- rešpektovať vydané stavebné povolenie BBSK na stavbu „Rekonštrukcia cesty a mosta II/529 Čierny Balog, III/5292 Sihla, III/2724 Kokava n/Rimavicou – Utekáč – Sihla na posilnenie vybavenosti územia – stavebné objekty SO07, SO 08 a SO11,
- v zmysle Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj realizovať rekonštrukciu a úpravu šírkového usporiadania cesty III/2724 mimo zastavané územie obce a jej miestnych častí na kategóriu C 7,5/50,
- rešpektované cestné ochranné pásmo v extraviláne pre cestu III. tr. obojstranne 20 m od osi cesty,
- pozdĺž zbernej komunikácie zrealizovať min. jednostranný chodník šírky 2,0 m, v stiesnených pomeroch je možné navrhnúť min. šírku chodníka 1,5 m v zmysle STN 73 6110,
- pre rozsiahly priestor pri železničnej stanici v nadväznosti na cestu III/2724 riešiť komplexne

- priestor s oddelením peších chodníkov a peších priestranstiev od statickej a dynamickej dopravy,
- ostatné miestne komunikácie majú charakter obslužných komunikácií zaradiť do funkčnej triedy C3 a postupne prestavať na kategóriu MO 6,0/40 s min. jednostranným chodníkom šírky min. 1,5 m – prestavba je potrebná v lokalitách so zástavbou bytových domov,
- prestavať prístupové komunikácie k lyžiarskemu vleku na kategóriu MOK 6,0/40,
- v miestnej časti Salajka prestavať prístupovú komunikáciu k bytovým domom na kategóriu MO 6,0/40,
- v miestnej časti Drahová prestavať obslužnú komunikáciu so smerom rázcestie Drahová – po koniec zástavby,
- v miestnej časti Havrilovo zrekonštruovať existujúcu obslužnú komunikáciu vedúcu paralelne s vodným tokom s napojením na III/ 2724 cesty vo dvoch napojovacích bodoch na kategóriu MO 6,0/40,
- pre navrhované ponukové plochy ľahkej priemyselnej výroby skladov a výrobných služieb – bývalé sklárne spracovať štúdiá územia s definovaním základnej komunikačnej siete rozdelenia ponukových plôch s tým že bude možné obnoviť a využívať zavlečkovanie areálu s napojením na žel trať č. 162,
Využívanie vlečiek a preprava tovarov železnicou je dôležité aj z dôvodu tesnej obostavanosti cesty III/2724, ktorá nie je kapacitne vyhovujúca pre zvyšovanie intenzity dopravy, bez možnosti riešenia protihlukových opatrení.
- na zastávke žel. stanica obojstranne osadiť prístrešky pre cestujúcich a na zastávke v smere jazdy na Salajku zrealizovať zastavovací pruh pre spoje SAD v zmysle parametrov STN 73 6425
- situovanie zastávok námestie ponechať v dnešnej polohe. Na zastávke v smere jazdy na Slajku zrealizovať samostatný zastavovací pruh s parametrami v zmysle STN 73 6425 a na zastávke zrealizovať čakací priestor pre cestujúcich pri osadenom prístrešku,
- v miestnej časti Salajka zriadiť obojstranne na zastávke samostatný zaraďovací a čakacie plochy pre cestujúcich a plechový prístrešok pre cestujúcich vymeniť,
- v miestnej časti Drahová rázc. - spevniť peší priestor okolo zastávky,
- v miestnej časti Havrilovo zrealizovať samostatné zastavovacie pruhy pre autobusy mimo jazdné pruhy vozovky komunikácie,
- pre vhodnosť umiestnenia voľných parkovacích státí v existujúcej zástavbe bytových domov spracovať komplexné vyriešenie priestoru okolia bytových domov a rodinných domov – parkovanie na teréne, garážovanie, komunikácie, plochy zelene a oddychu s odstránením existujúcich neestetických, drevených, plechových garáží a prístreškov,
- pre potreby obyvateľov bývajúcich v rodinnej zástavbe zabezpečiť parkovanie na pozemkoch rodinných domov. V zmysle STN 73 6110/Z1 je potrebné zabezpečiť na každom pozemku pre rodinný dom 2 státia,
- pre každé OV zabezpečiť potrebné parkoviská,
- záchytný parking vybudovať v areáli býv. sklární.

Zobrazenie vo výkrese č.1.

4.2 Zásady koncepcie zásobovania pitnou vodou, odkanalizovania a čistenia odpadových vôd a odvedenia povrchovej vody

Pre zásobovanie *obce* pitnou vodou je potrebné zabezpečiť: $Q_p = 1,55 \text{ ls}^{-1}$ a $Q_m = 3,07 \text{ ls}^{-1}$. Na dosiahnutie uvedených kapacít postačuje súčasný vodovodný systém obce.

V súlade s koncepciou obce využívať zdroj pitnej vody z Klenovca a ponechať jest. systém ako záložný s vymedzením OP povrchového odberu. V obci zrekonštruovať rozvodnú sieť.

V ostatných odčlenených častiach a lazoch v k.ú. zachovať jestv. systém, t. j. zásobovanie individuálne zo studní a vlastných vodovodov, ktorý nahradiť rozšírením obecného vodovodu do Salajky, Drahovej a Havrilova.

Pre odvedenie a čistenie splaškových vôd v obci využívať kanalizačný systém obce s ČOV.

Kanalizáciu s ČOV v býv. sklárňach upraviť pre potreby nového priemyselného parku.

Systém odvedenia a čistenia splaškových vôd vo všetkých odčlenených častiach a lazoch doplniť vodonepriepustnými žumpami. V m.č. Salajka a Drahová riešiť skupinové kanalizácie splaškových vôd s MČOV.

Rešpektovať využitie hydroenergetického potenciálu toku pre MVE Utekáč a MVE Salajka

a rybníkové hospodárstvo v Drahavej.

V zastavanom území obce dobudovať projektovanú ochrannú hrádzu na Q₁₀₀-ročnou vodou.

Ďalej:

- dodržiavať ustanovenia zákona č. 305/2018 Z. z., zvlášť § 3 a §4 o chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd „*Horné povodie Ipl'a, Rimavice a Slatiny*“;
- realizovať opatrenia na čistenie splaškových a vôd povrchového odtoku v území a opatrenia na zadržanie zachytávanie plávajúcich látok tak, aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade s ustanovením zákona č. 303/2016 Z. z. v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a v zmysle požiadaviek NV SR č. 269/2010 Z. z. podľa § 9,
- pre výkon správy vodného toku a vodných stavieb, alebo zariadení ponechať pobrežné pozemky do 5 m od brehovej čiary pri drobných vodných tokoch a 10 m pozdĺž vodohospodársky významného toku,
- v záplavovom území je v zmysle zákona č.303/2016 Z. z. o ochrane pred povodňami zakázané umiestňovať okrem iného aj bytové a nebytové budovy, stavby, objekty alebo zariadenia, ktoré by mohla voda počas povodne poškodiť alebo odplaviť. Vzhľadom k tomu, že na vodných tokoch v k.ú. obce nebolo doposiaľ orgánom štátnej správy vyhlásené inundačné územie, do doby jeho vyhlásenia sa vychádza z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami, za ktorú je možné považovať územie zaplavené v minulých rokoch,
- pri úpravách tokov v zastavanom území bude potrebné zosúladiť vodohospodársky účel úpravy (ochrana pred Q₁₀₀-ročnou vodou) s estetickými a ekologickými požiadavkami; Z hľadiska krajinotvorného venovať pozornosť pobrežnej zóne, ktorá spolu s vodným tokom má vytvárať pôsobivú zložku zastavaného územia,
- pri úpravách mimo zastavaného územia treba v maximálnej miere zachovávať existujúcu trasu koryta a stabilnú časť priečného profilu; Trasu toku skracovať len vo výnimočných prípadoch a odstavené meandre nezasypávať. V čo najväčšej miere zachovať pôvodné brehovú porasty.
- pre dosiahnutie potrebnej prietokovej kapacity (minimálne na Q₂₀-ročnú vodu) využívať odsunuté hrázde, ktoré nemusia presne kopírovať trasu toku.

Zobrazenie vo výkrese č.2.

4.3 Zásady koncepcie zásobovania elektrickou energiou a telekomunikácie

Zásobovanie elektrickou energiou zabezpečiť z 22 kV vonkajších vedení cez jestvujúce transformovne.

Pre telekomunikačné spojenie zabezpečiť dostatočný počet HTS a v každom uličnom profile rezervovať priestor pre uloženie optického káblu.

Zobrazenie vo výkrese č.2.

4.4 Zásady zásobovania teplom a zemným plynom

Pre zabezpečenie obce teplom k vykurovacím účelom a príprave TÚV využívať lokálne a skupinové zariadenia na báze zemného plynu, ale aj elektr. energie a obnoviteľných zdrojov energie.

Rozvod plynu v obci zabezpečiť z jestvujúceho STL plynovodu.

Zobrazenie vo výkrese č. 2.

5. Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrno – historických hodnôt, pre ochranu a využívanie prírodných zdrojov, pre ochranu prírody a tvorbu krajiny, pre vytváranie a udržiavanie ekologickej stability, vrátane plôch zelene

Požiadavky na ochranu kultúrneho dedičstva:

- rešpektovať zachované časti urbanistického pôdorysu hlavnej ulice v obci,
- rešpektovať nasl. pamätihodnosti obce:
 - pozostatky historickej sklárne Clara z roku 1787,
 - pomník padlých účastníkov SNP z r. 1947,
 - kaplnka – neogotická Sv. Antona Paduánskeho postavená okolo roku 1824,
 - drevená zvonica,
 - kaštieľ,
- do evidencie Pamätihodností obce zahrnúť ďalšie dva pamätníky SNP, zachovalé drevenice, kríže a niektoré rannokapitalistické bytové domy, ako aj zachovanú historickú sklársku technológiu ale aj kaplnku Sedembolestnej Panny Márie z roku 1933 v Havrilove, v časti Drahová kaplnku sv. Rodiny z roku 1914, v Salajke Fínske domy a umelecké a duchovné diela –

kováč Andreja Líška „Sklár – fúkač“, soška sv. Vendelína v Drahovej rázcestí, soška sv. Huberta, patróna poľovníkov v Havrilove, drevený vyrezávaný kríž na Jaseninke v nadmorskej výške 720 m n.m. a vyrezávaná socha Jánošíka v Ďurkovke,

- chrániť a zabezpečovať priebežnú údržbu kultúrnych pamiatok a objektov s pamiatkovými hodnotami,
- zachovať a chrániť archeologické lokality podľa osobitných predpisov,
- v zmysle § 37 pamiatkového zákona pri príprave stavieb a inej hospodárskej činnosti na území, kde sa predpokladá ohrozenie pamiatkových hodnôt a archeologických nálezov, je nevyhnutné vykonať záchranný výskum. O nevyhnutnosti vykonať záchranný výskum rozhoduje Krajská pamiatkový úrad. Podľa § 40, odsek 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona č. 50/ 1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v prípade zistenia alebo narušenia archeologických nálezov mimo povoleného výskumu musí to nálezca písomne ohlásiť Krajskému pamiatkovému úradu Banská Bystrica priamo, alebo prostredníctvom obce,
- stavebník/investor v každej etape stavby vyžadujúcej si zemné práce si od príslušného Krajského pamiatkového úradu už v stupni územného konania vyžiada (v zmysle zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní) stanovisko k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk.

Rešpektovať plochy a objekty prírody a krajiny:

- prvky ekologickej stability vyplývajúce z **R ÚSES** - miestne biocentrá a biokoridory, najmä brehové porasty vodných tokov (z dôvodu zachovania ekologickej stability územia),
- **genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy ako ekologicky významné prvky:**

1. Rimavica
2. Beracka
3. Na chotári – Hrbok – Havrilovo
4. Trhanov vršok
5. Hájsky potok
6. Drahová
7. Grôň – Nad Rimavou
8. Cisárska hoľa – Nad Utekáčom.

V zmysle § 3 ods. 1 zákona je každý povinný chrániť prírodu a krajinu pred ohrozovaním, poškodením a ničením a starať sa podľa svojich možností o jej zložky a prvky na účel ich zachovania a ochrany, zlepšovania stavu životného prostredia a vytvárania a udržiavania územného systému ekologickej stability. Podľa ods. 2 významný krajinný prvok (čo sú v podstate všetky vymedzené biotopy v území) možno užívať len takým spôsobom, aby nebol narušený jeho stav a nedošlo k ohrozeniu alebo oslabeniu jeho ekostabilizačnej funkcie.

Chrániť lesné pozemky a porasty, zachovať súčasnú výmeru lesných pozemkov a hľadať možnosti na jej zvýšenie. V zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov rešpektovať ochranné pásmo lesa, ktoré tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.

Zobrazenie vo výkrese č.1, 4.

6. Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie

V priestorovom usporiadaní dodržiavať odstupové vzdialenosti obytnej zóny, OV a rekreácie od umiestnenia nových zdrojov znečistenia ovzdušia. Ďalej:

- jestvujúce a navrhované areály alebo činnosti ktoré sa nachádzajú v blízkosti obytného a rekreačného územia a ktoré môžu byť zdrojom hluku vo vonkajšom prostredí je potrebné prispôbiť ich prevádzky tak, aby hlukom negatívne neovplyvňovali zástavbu a aby boli dodržané prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku v prostredí v zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších noviel,
- v dotyku s obytnými plochami zrealizovať výsadbu izolačnej zelene,
- v oblasti zníženia emisií základných látok znečisťujúcich ovzdušie riešiť plynofikáciu všetkých rozvojových plôch resp. aplikovať netradičné zdroje energie,
- ochranu ovzdušia zabezpečovať podľa zák. č.194/2018 v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší),

- riešiť údržbu miestnych komunikácií a zvýšiť disciplínu ich používania stavebnými a lesohospodárskymi firmami hlavne pri výjazdoch nákladných vozidiel z nespevnených plôch.

Na úseku čistoty povrchových a podzemných vôd

- rešpektovať ustanovenia zákona č. 305/2018 Z. z., zvlášť § 3 a §4 o chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd „Horné povodie Ipľa, Rimavice a Slatiny“,
- využívať napojenie vodovodného systému obce na VN Klenovec,
- rozšíriť obecný vodovod do m.č. Salajka, Drahová a Havrilovo,
- rozšíriť splaškovú kanalizáciu v obci ku všetkým producentom a zvýšiť kapacitu obecnej ČOV,
- pre potreby priemyselného parku rekonštruovať existujúcu ČOV,
- v oddelených m.č. a lazoch nahradiť septiky a priepustné žumpy nepriepustnými žumpami,
- v Salajke a Drahovej zrealizovať skupinovú kanalizáciu splaškových vôd a MČOV.

Na úseku ochrany prírody a krajiny:

- prijať opatrenia na zachovanie, prípadne zvýšenie ekologickej stability riešeného územia,
- revitalizovať všetky neudržiavané plochy,
- mapovať a následné odstraňovať invázne druhy drevín a rastlín.

Na úseku nakladania s odpadmi:

- riešiť nakladanie s biologicky rozložiteľnými odpadmi, nakoľko ich zneškodňovanie na skládkach v súčasnosti nie je možné,
- riešiť preventívne opatrenia na zabránenie tvorby nepovolených skládok na území obce a ďalšie zámery a opatrenia na zvýšenie účinnosti separovaného zberu v obci a pod.,
- vytvárať podmienky pre zhodnocovanie odpadov a pre separovaný zber odpadov,
- zber, odvoz a zneškodňovanie komunálneho odpadu a drobných stavebných odpadov riešiť na legálnej skládke KO cez systém separácie,
- odpady vznikajúce výkonom premetu podnikania je producent povinný zhodnocovať sám, resp. treťou osobou, alebo odovzdaním osobe oprávnenej nakladať s odpadmi podľa zák. o odpadoch č. 223/2003 Z. z. V týchto prevádzkach využívať technológie šetriace prírodné zdroje, predchádzať vzniku odpadov, obmedzovať ich tvorbu a podľa možnosti zhodnocovať, alebo zneškodňovať odpady aj zo širšieho územia,
- zariadenia pre podnikanie vo vlastných účelových stavbách a priestoroch nesmú negatívne ovplyvňovať susedné stavby a životné prostredie,
- nebezpečný odpad a ostatné odpady vo výrobe, službách a školstve zbierať špecializovaným spôsobom a odovzdať oprávnenej osobe,
- komunálny odpad - nakladanie s komunálnymi odpadmi do ktorých spadajú aj zariadenia občianskeho vybavenia a turizmu sa bude riadiť VZN obce,
- nad obcou zriadiť kompostovisko a zberný dvor KO.

Ďalej bude potrebné:

- odstrániť environmentálnu záťaž v bývalých sklárňach,
- zlikvidovať evidované opustené skládky bez prekrytia (nelegálne skládky) a všetky nelegálne skládky domového odpadu a sute.

Rešpektovať § 16 odst.8 zákona NR SR č.470/2005 Z.z. o pohrebníctve a zmenu a doplnenie zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní, stanovujúci ochranné pásmo pohrebiska na 50 m (v ňom sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy).

Starostlivosť o verejnú zeleň riešiť následným generelom zelene.

Na úseku radónového rizika

V rozsahu celého k.ú. je radónové riziko stredné. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia.

Celkovo možno hodnotiť stav životného prostredia ako uspokojivý. Hlavnou úlohou na jeho skvalitňovanie je odstránenie environmentálnej záťaže PT (1786)/ Utekáč – bývalé sklárne Clara, dobudovanie kanalizácie s ČOV (obec, Salajka, Drahová) a rozvod pitnej vody v obci i m.č. (Salajka, Drahová a Havrilovo).

7. Vymedzenie zastavaného územia obce

Zastavané územie k 1. 1. 1990 rozšíriť podľa § 139a Stav. zákona o jestvujúce a zastaviteľné rozvojové plochy bývania, občianskeho vybavenia, rekreácie, CR, dopravy a infraštruktúry nasledovne:

m.č.Salajka – severne – okraj navrhovaného parkoviska, západne - okraj jestv. a navrhovaných RD a zhromaždiska CO so športovo – oddychovou zónou,

m.č.Drahová - okraj jestv. a navrhovaných RD, jestv. cintorína, OV, rekreačných chát a športovo – oddychovej zóny,

m.č.Havrilovo - okraj jestv. a navrhovaných RD a jestv. cintorína.

Zobrazenie vo výkrese č.1.

8. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území

8.1 Ochranné pásma

- cesta III. triedy – 20 m od osi vozovky mimo obce ohraničenej dopravnou značkou označujúcou jej začiatok a koniec,
- miestne komunikácie I. a II. triedy - 15 metrov od osi vozovky; mimo zastavané územie a územie určené k súvislému zastavaniu - 20 m od osi vozovky,
- zdroje pitnej vody pre skupinové vodovody – OP I° (oplotenie okolo studní) a OP II°,
- lesné pozemky – 50 m od okraja porastu,
- ČOV – 50 m od oplotenia,
- cintorín – 50 m od okraja hrobového miesta.

8.2 Ochranné pásma zariadení technickej infraštruktúry

Pre výkon správy vodného toku a vodných stavieb, alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (tými sú v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie) – zákon č. 303/2016 Z.z. o vodách:

- 5 m široký nezastavaný manipulačný pás pozdĺž drobných vodných tokov,
- 10 m pozdĺž vodohospodársky významného vodného toku Rimavica,
- ďalej zdrojov pitnej vody, ako aj ostatných vodohospod. zariadení v zmysle zák. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a v zmysle vydaných rozhodnutí pre OP, *Verejné vodovody a kanalizácie, zdroje pitnej vody, ako aj ostatné vodohospod. zariadenia (v zmysle zák.č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách):*
- 1,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,
- 2,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm,
- 6 m pre skupinový vodovod.

Ochranné pásma (v zmysle zákona o energetike č.251/2012 Z.z.) na ochranu elektro energetických zariadení

- 10 m pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane, v lesných priesekoch 7 m,
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 1 kV do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu,
- v ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané zriaďovať stavby a konštrukcie, pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m.

Ochranné pásma (v zmysle zákona o energetike č.251/2012 Z.z) na ochranu plynárenských zariadení

- 4 m pre plynovody a plynovodné prípojky o menovitej svetlosti do 200 mm,
- 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice, armatúrne uzly, zariadenia protikoróznej ochrany, telekomunikačné zariadenia, zásobníky a sklady Propán-butánu a pod.).

Bezpečnostné pásma (v zmysle zákona o energetike č.251/2012 Z.z) na zamedzenie alebo zmiernenie účinkov prípadných porúch alebo havárií (viď grafická časť)

- 10 m pri strednotlak. plynovodoch a prípojkách na voľnom priestranstve a v nezastavanom území.

8.3 Chránené územia– funkčné obmedzenie v zmysle prísl. zákonných ustanovení

- chránená vodohospodárska oblasť Horného Ipľa, Rimavice a Slatiny – väčšia časť k.ú.,
- stredné radónové riziko – v celom k.ú. - môže negatívne ovplyvniť možnosti využitia územia,
- chránené poľnohospod. pôdy – 5 – 9 skupina BPEJ,
- byty a predškolské zariadenia – príslušná izofóna ekvivalentnej hladiny hluku od ciest a diaľnice je 40-60 dB(A), ktorá zabezpečuje akustický komfort podľa Vyhl. MZ SR č. 549/2007 Z.z.,
- ostatná príroda – celé územie leží v 1.st. ochrany podľa Zákona o ochrane prírody.

Zobrazenie vo výkrese č.1.

9. Plochy na verejnoprospešné stavby a na vykonanie asanácie

Plochy na uskutočnenie Verejnoprospešných stavieb obce sú identické so zoznamom VPS a sú uvedené pod č.1-33. Asanácie nie sú nutné.

Zobrazenie vo výkrese č.2.

10. Určenie území pre ktoré je potrebné obstarat' územný plán zóny a plochy pre delenie a sceľovanie pozemkov

Pre delenie a sceľovanie pozemkov sú stanovené všetky rozvojové lokality v ÚPD.

11. Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových a dobývacích priestorov

V k.ú. sa nevyskytujú.

Podľa ÚPN-VÚC BB kraj je v celom rozsahu k.ú. obce zákaz vykonávania ložiskových geolog. prieskumov na ropu a horľavý zemný plyn.

12. Zoznam verejnoprospešných stavieb

12.1 Verejnoprospešné stavby vyplývajúce z ÚPN-VÚC Banskobystrický kraj:

1. Cestná infraštruktúra

1.21.14 cesta III/528012 Drábsko –Utekáč, rekonštrukcia.

5. Zásobovanie pitnou vodou

5.38. Utekáč pitný vodovod, s napojením na vodárenskú nádrž Klenovec.

12.2 Verejnoprospešné stavby vyplývajúce z ÚPN-O Utekáč:

- 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 20** – parkoviská,
- 3** – verejná športová plocha,
- 9** – zhromaždisko CO, parkovisko,
- 10** - kompostovisko, zberný dvor,
- 11** – verejná zeleň,
- 13, 14, 15, 16, 17, 18** - zastávkové niky autobusovej dopravy,
- 19** – chodníky,
- 21** – protipovodňová hrádza,
- 22** – kultúrno – soc. zariadenie,
- 23** – dom sociálnej starostlivosti,
- 12, 24** - prístupová komunikácia, most,
- 25, 26** – čistiareň odpadových vôd,
- 27** – rozšírenie cintorína,
- 28** – prestavba komunikácií,
- 29** – záchytné parkovisko, verejná zeleň,
- 30** – izolačná zeleň,
- 31** – verejný areál športu a oddychu, parkovisko.

Za verejno-prospešné stavby sa považujú stavby určené na verejno-prospešné služby, pre verejno-technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia, ktoré vymedzí schvaľujúci orgán v záväznej časti územno-plánovacej dokumentácie. Patria sem všetky areály, zariadenia a línie verejnej technickej infraštruktúry.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb (stavieb vo verejnom záujme) možno podľa zákona č. 282/2015 Z.z. o vyvlastnení pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov (s účinnosťou od 01.07.2016) pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

Zobrazenie vo výkrese č.2.

13. Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Záväzné časti riešenia sú dokumentované v grafickej časti na výkresoch uvedených v jednotlivých kapitolách záväznej časti.